

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

LAUSUNTO

28.11.2013

**Asia: LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI
EDUSKUNNALLE LAEIKSI ELÄINJALOSTUSTOIMINNASTA,
ELÄINSUOJLEULAIN MUUTTAMISESTA JA HEVOSTALOUSLAIN
MUUTTAMISESTA**

Viite: HE 167/2013 vp

Eläinten jalostuksesta ja keinosiemennyksestä esitetään säädettäväksi edelleen kolmessa laissa. Lakia eläinjalostustoiminnasta sovellettaisiin jalostukseen käytettäviin eläimiin sekä niiden sukusoluihin ja alkioihin. Eläintautilaissa säädettäisiin sperman keräyksestä ja käsittelystä sekä alkioden keräysryhmän ja alkioden tuotantoryhmän perustamisen luvanvaraisuudesta. Eläinsuojelulaissa puolestaan säädettäisiin kelpoisuudesta eläinten keinolliseen lisäämiseen. Asiaa olisi helpompi hallinnoida, mikäli keinollisesta lisääntymisestä säädettäisiin yhdessä laissa.

Keinollisen lisäämisen luvanvaraisuudesta esitetään luovuttavan. Eläinlääkäriliitto vastustaa hevosten siemennesteen lähetys- ja vastaanotto toiminnan ja ammattimaisen keinosiemennestämisen luvanvaraisuudesta luopumista. Liitto katsoo, että hevosten keinosiemennestustoiminnassa on edelleen sellaisia menetelmiä, joihin liittyy eläinsuojelullisesta näkökulmasta riskejä.

Keinosiemennyksen luvanvaraisuudella on ollut tarkoitus varmistaa eläinten suojeleminen, menetelmien toimivuus, toimijoiden pätevyys sekä asianmukaiset tilat ja välineet. Liitto katsoo, että tätä toimintaa tulee luvittaa ja valvoa edelleen. Lakiluonnoksessa eläinlääkärin tehtävät painottuvat tarttuvien tautien ja eläinsuojelun valvontaan. Olisi tarpeellista, että eläinlääkärin ammattitaitoa hyödynnettäisiin myös siemennesteen käsittelyssä ja muussa siemennesteen keräysaseman toiminnassa.

Hevonen on herkkä eläin, keinollisessa lisääntymisessä on runsaasti vaaroja ja epäonnistumisen mahdollisuuksia. Hevosen sperman keräys ja käsittely tulee tehdä oikein ja hygieenisesti jotta tamma tiinehtyisi ja välttyttäisiin eriasteisilta tulehduksilta. Tamman siementämisessä on tärkeää, että siementäminen osuu

lähelle ovulaatiota. Ovulaation ajankohta vaihtelee yksilöllisesti paljon. Lisäksi oriin sperman käsittely vaatii tarkkuutta, jotta siittiöt säilyvät hedelmöittämiskykyisinä. Hevosen kiiman ja ovulaation arvioiminen sekä keinosiemennys ovat vaativaa työtä ja ne vaativat henkilökunnalta erityisiä pätevyysvaatimuksia.

Eläinsuojelulakiluonnoksessa esitetään, että hevosia saisi keinosiementää henkilö, joka on suorittanut keinosiementämisen ammattitaitovaatimukset sisältävän tutkinnon. Lisäksi esitetään, että hevosille saisi tehdä alkionsiirtoja henkilö, joka on suorittanut keinosiementämisen ammattitaitovaatimukset sisältävän tutkinnon sekä siihen liittyvän alkionsiirron ammattitaitovaatimukset sisältävän tutkinnon osan. Lainsäädännössä ei tässä vaiheessa esitellä koulutusohjelmia, joten Eläinlääkäriliitto ei pysty ottamaan kantaa tutkinnon antamaan pätevyyteen. On kuitenkin huomioitava, että nykyiset keinosiemenyksen tai alkionsiirtoon valmistavat tutkinnot eivät ole riittäviä hevosten keinollisen lisääntymisen hoitamiseen. Hevosten keinolliseen lisääntymiseen liittyy yleensä ultraäänitutkimuksia, diagnoosin tekoa sekä hormonihoidoja, joita muut kuin eläinlääkärin koulutuksen saaneet eivät saa tai pysty antamaan.

Kirsi Sario
puheenjohtaja